

Granskning av kommunens underhåll av VA-anläggningar samt finansiering av verksamheten

Rapport

Svedala kommun

KPMG AB

2024-04-02

Antal sidor 17

Svedala kommun

Click or tap here to enter text.

2024-04-02

Innehållsförteckning

1	Sammanfattning	2
2	Bakgrund	5
2.1	Syfte, revisionsfrågor och avgränsning	5
2.2	Revisionskriterier	5
2.3	Metod	6
3	Resultat av granskningen	7
3.1	Styrning och organisation	7
3.2	Rutiner och planering	11
4	Samlad bedömning och rekommendationer	16

1 Sammanfattning

KPMG har av Svedala kommuns revisorer fått i uppdrag att granska kommunens underhåll av VA-anläggningar samt finansiering av VA-verksamheten.

Syftet med granskningen har varit att bedöma om kommunen har en långsiktigt hållbar nivå på underhåll av VA-ledningar och andra anläggningar såsom renings- och vattenverk. I syftet har också ingått att bedöma om finansieringen är tillräcklig i ett långsiktigt perspektiv.

Vår samlade bedömning utifrån granskningens syfte är att kommunen delvis har en långsiktigt hållbar nivå på underhåll av VA-ledningar och andra anläggningar såsom renings- och vattenverk. Vi bedömer att det saknas ett tillräckligt arbete med analys och beräkningar för att bedöma om finansieringen är tillräcklig i ett långsiktigt perspektiv.

Vår bedömning baseras på att vi kan se att nämnden arbetar aktivt med styrning, ledning och nyckeltalsuppföljning av verksamheten. Vi bedömer också att det finns en tydlig struktur och ansvarsfördelning inom VA-avdelningen med relevant samverkan inom kommunen. Vi bedömer dock att underskottet för VA-verksamheten innebär att det finns ett behov av fortsatt nogsam uppföljning och översyn av ekonomin för verksamheten.

Vi bedömer att det finns brister i det systematiska arbetet med underhållsplaneringen av ledningsnätet. VA-verksamheten saknar idag tillräckliga underlag, prioriteringsgrunder och en helhetssyn i underhållsplaneringen. Utifrån grunddata för ledningarna finns ett identifierat behov av en ökad förnyelsetakt, men vi bedömer att det är av vikt att avdelningen i takt med en ökad förnyelsetakt har en tillräcklig kunskap och vedertagna metoder för att prioritera mellan olika typer av underhåll både ur ett behovs- och kostnadsperspektiv. Mot bakgrund av det underskott som verksamheten har så bedömer vi att en ökad förnyelsetakt ställer ytterligare krav på organisationen. Organisationens förmåga att arbeta metodiskt i ett kort- och långsiktigt perspektiv blir av vikt för att kunna säkerställa en rimlig förnyelsetakt, en långsiktig planering av taxan och ett ekonomiskt resultat i balans.

I det följande redovisas våra bedömningar och rekommendationer kopplat till revisionsfrågorna.

Revisionsfråga	Bedömning: I allt väsentligt	Rekommendationer
Sker styrning, ledning och ansvar beträffande underhåll av ledningsnät och andra anläggningar på ett effektivt och ändamålsenligt sätt?	Det finns en struktur för arbetet med en tydlig arbetsfördelning inom avdelningen med en genomgripande uppföljning genom budgetprocess och uppföljning av verksamheten. Vi kan dock konstatera att verksamheten visar underskott över tid.	Nogsamt följa den ekonomiska utvecklingen för VA-verksamheten.
Revisionsfråga	Bedömning: Ja	Rekommendationer
Vilken statistik och vilka nyckeltal följer verksamheten (avloppsstopp, vattenläckor, ovidkommande vatten, vattenförluster mm)?	Nämnden följer med systematik upp ekonomiska mått och verksamhetsmått. Det finns ett aktivt arbete i förvaltningen att följa upp och rapportera de verksamhetsmått som nämnden bedömer relevanta men även andra nyckeltal över tid.	
Revisionsfråga	Bedömning: Delvis och Ja	Rekommendationer
Finns aktuella underhållsplaner för ledningsnät och anläggningar?	För ledningsnätet finns delvis en underhållsplanering på kortare sikt, men det saknas idag tillräckliga underlag, prioriteringsgrunder och en helhetssyn i underhållsplaneringen på längre sikt. Det finns aktuella underhållsplaner för anläggningar. Arbetet sker med systematik utifrån materialleverantörernas krav på planerat underhåll.	<ul style="list-style-type: none"> – Tillse att arbetet med en långsiktig förnyelseplan slutförs. – Säkerställ att förnyelsen av ledningsnätet sker utifrån beslutade prioriteringsgrunder.
Revisionsfråga	Bedömning: Delvis	Rekommendationer
Synkroniserar förnyelsetakten med den beräknade livslängden på ledningsnät?	Utifrån befintliga beräkningar finns ett behov av en betydande ökning i förnyelsetakt över tid, detta behov finns identifierat och att en ökning av förnyelsetakten också har skett de senaste åren. Det råder dock en osäkerhet kring den beräknade livslängden på ledningsnätet	Tillse att det finns en långsiktig ekonomisk planering för att möta kostnaderna av en ökad förnyelsetakt på ledningsnätet.

	och därmed förnyelsetakten som i huvudsak baseras på grunddata och inte fördjupade besiktningar.	
Revisionsfråga	Bedömning: Ja	Rekommendationer
Har finansiering (taxa) och anslag haft en utveckling över tid?	De senaste åren har det varit en mer betydande taxeökning än tidigare mot bakgrund av behovet av investeringar och tidigare negativa resultat för VA-verksamheten.	
Revisionsfråga	Bedömning: Nej	Rekommendationer
Finns en långsiktig analys och beräkning av hur taxan behöver förändras över tid?	Taxan beräknas enligt den treåriga planeringen för budget år 1 och plan för år 2 och 3, underlag saknas idag för en mer långsiktig beräkning av taxeutvecklingen.	Tillse att det inom ramen för den ekonomiska planeringen finns en långsiktig analys och beräkning av taxeutvecklingen.
Revisionsfråga	Bedömning: Ja	Rekommendationer
Finns en ändamålsenlig samverkan och samordning som stödjer framförhållning och planering inom VA-området mellan kommunens berörda ansvariga nämnder?	Det arbete som sker mellan nyckelpersoner på tjänstemannasidan innebär att det finns en samsyn både på strategisk och operativ nivå mellan verksamheterna för berörda nämnder och kommunstyrelsen.	

2 Bakgrund

Revisorerna har i revisionsplaneringen för 2024 uppmärksammat kommunens underhåll av infrastrukturen för VA som en risk. VA-nätet är äldre och i behov av underhållsinsatser.

Revisorerna bedömer sammantaget att det kan finnas risker kring såväl underhållsnivåer som finansiering av verksamheten och vill därmed granska VA-verksamheten under 2024.

2.1 Syfte, revisionsfrågor och avgränsning

Syftet med granskningen har varit bedöma om kommunen har en långsiktigt hållbar nivå på underhåll av VA-ledningar och andra anläggningar såsom renings- och vattenverk. I syftet har också ingått att bedöma om finansieringen är tillräcklig i ett långsiktigt perspektiv.

I syftesformuleringen ingår att besvara följande revisionsfrågor:

- Sker styrning, ledning och ansvar beträffande underhåll av ledningsnät och andra anläggningar på ett effektivt och ändamålsenligt sätt?
- Vilken statistik och vilka nyckeltal följer verksamheten (avloppsstopp, vattenläckor, ovidkommande vatten, vattenförluster mm)?
- Finns aktuella underhållsplaner för ledningsnät och anläggningar?
- Synkroniserar förnysetakten med den beräknade livslängden på ledningsnät?
- Har finansiering (taxa) och anslag haft en utveckling över tid?
- Finns en långsiktig analys och beräkning av hur taxan behöver förändras över tid?
- Finns en ändamålsenlig samverkan och samordning som stödjer framförhållning och planering inom VA-området mellan kommunens berörda ansvariga nämnder?

Granskningen avser tekniska nämnden.

2.2 Revisionskriterier

Vår granskning har skett med utgångspunkt från:

- Kommunallag
- Lagen om allmänna vattentjänster
- Tillämpbara interna regelverk, policy och fullmäktigebeslut

Svedala kommun

Click or tap here to enter text.

2024-04-02

— Livsmedelslagen

2.3 Metod

Granskningen har genomförts genom:

- Dokumentstudier av budget, årsredovisning, förnyelseplan, drifrapport, underhållsplaner och prognos för abonnentmängd.
- Intervju har genomförts med VA-chef, enhetschef, VA-ingenjör och controller.

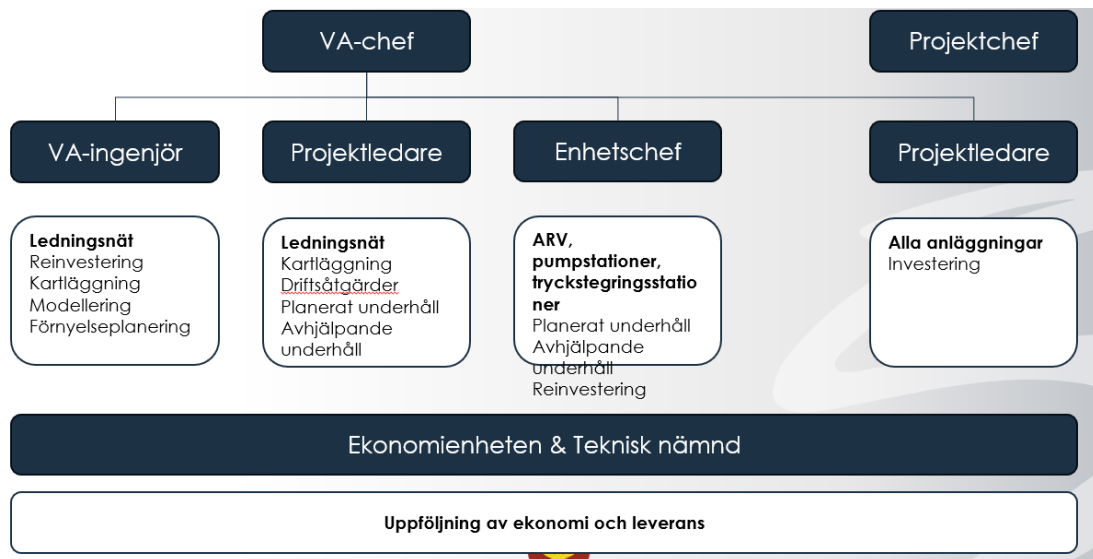
Rapporten är faktakontrollerad av samtliga intervjupersoner.

3 Resultat av granskningen

3.1 Styrning och organisation

3.1.1 Ansvar och organisation

Inom ramen för granskningen har vi tagit del av en schematisk bild över hur styrning, ledning och ansvar är fördelat inom VA-avdelningen på verksamhet Miljö och Teknik.

Under VA-chef finns fem tjänster som VA-ingenjör som håller ihop det mer strategiska arbetet med ledningsnät vilket inkluderar kartläggning och förnyelseplanering inom ramen för investeringsbudget, till förfogande finns även två administratörer. Projektledare inom VA arbetar med sina tre anställda rörläggare mer operativt med driftsåtgärder och underhållsarbete utifrån både planerade och akuta åtgärder. Enhetschef på driftenheten ansvarar för arbete med avloppsreningsverk och pumpstationer både ur ett strategiskt och planerat perspektiv samt utifrån ett mer operativt och akut perspektiv. Till sitt förfogande har driftschef tre drifttekniker, en elektriker och en processingenjör. För pumpstationerna följer underhållet det underhållsbehov som leverantören beslutar och utifrån detta planerar enhetschef med sin personal hur underhåll ska ske.

Tjänsten som projektledare är en tjänst från projektenheten i kommunen. Projektenheten hör till tekniska nämnden skattefinansierade verksamhet, tjänsten finansieras dock i sin helhet av VA. Projektenheten driver samtliga större kommunala investeringsprojekt och bemannar projekten med projektledare.

3.1.2 Styrning och uppföljning

Nämnden följer årligen olika verksamhetsmått för VA i årsredovisning. För 2023¹ följdes bland annat förnyade meter ledningar, odebiterad vattenmängd av producerad vattenmängd (vattenläckor), kostnadsutveckling jämfört med KPI och olika mått för vattenkvalitet (reningsprocent). Av uppföljningen framgår till exempel en ökad mängd odebiterad vattenmängd under år 2023 trots installation av fler digitala vattenmätare, en hög reningsprocent på vattnet och en förbättrad ärenderegistrering som kan förklara ökningen i antalet registrerade översvämningar. VA-verksamheten har också genomfört en analys av nyckeltal i form av driftstatistik för perioden 2018–2022 där utvecklingen går att följa över tid för nyckeltalen uppdelat på: administrativa, ekonomiska, kvalitets- och störnings, miljötekniska, personal och organisation samt tekniska nyckeltal.

Ekonomistyrningen sker genom att förvaltningen utifrån VA-avdelningen beräkningar av kostnader för underhåll och behov tar fram en investeringsbudget för året och plan för två nästkommande år. Kommunfullmäktige fastställer en investeringsram för VA-verksamheten. Tekniska nämnden beslutar sedan vilka projekt som ska genomföras inom den ram som fullmäktige sätter. Detta sker i samråd och i samverkan med ekonomiavdelningen under kommunledningskontoret. När investeringsbudget fastställs påbörjar ett arbete med att göra en beräkning av behovet av justering av VA-taxan, där första steget är att utifrån investeringsbudgeten ta fram kostnader för avskrivningar och räntekostnader. Efter det görs en beräkning av personalkostnader, kostnader för köp av tjänst från Sydsvatten och VA SYD och övriga kostnader. Dessa kostnader beräknas över samma treårsperiod som den antagna investeringsbudgeten avser. När kostnadssidan är klar görs en beräkning över vilka intäkter som behövs för att finansiera verksamheten. Innan en beräkning av nivån på brukningstaxorna görs tas det höjd för övriga intäkter som verksamheten får. Det rör sig främst om en bedömning av nivån för kommande år på anslutningsavgifterna. För mer ingående beskrivning av arbetet med och utvecklingen av VA-taxan, se 3.3.2.

Av årsredovisningen för år 2023 framgår att tekniska nämndens avgiftsfinansierade verksamhet gjort ett överskott på 1,5 miljoner, vilket är drygt 1 miljon under budgeterat överskott på 2,6 miljoner. VA-kollektivet har nu en skuld på drygt 3,6 miljoner som behöver hanteras på olika sätt. Drygt 3 miljoner kronor av skulden avser återställning av underskottet för år 2022. Det behöver hanteras med överskott under kommande år. Cirka 500 000 kronor av skulden är vad som återstår att återställa av underskottet för år 2020. Då tre år nu har passerat, den tid som VA-verksamheten har på sig att återställa ett underskott, så skulle underskottet som ligger kvar sedan år 2020 behöva hanteras direkt genom att begära att skattekollektivet går in och täcker detta underskott. I faktakontrollen framkommer dock att det politiskt beslutats att VA-enheten får ytterligare ett år på sig att återställa underskottet från 2020. Orsaken till underskottet mot budget inom VA-verksamheten beror enligt årsredovisningen huvudsakligen på att de rörliga brukningstaxeintäkterna blivit lägre än budgeterat. VA-kollektivet har dessutom fått en oförutsedd driftskostnad relaterad till VA SYD:s Maxima-projekt på 1 231 tkr. VA-SYD-medlemskapet planeras bli fullgjort 2025-01-01. Detta innebär sannolikt inte några betydande förändringar i ett ekonomiskt avseende

¹ Årsredovisning tekniska nämnden 2023

2024-04-02

enligt intervjuade. Av årsredovisningen framgår att det planerade medlemskapet i VA SYD kommer att påverka organisatoriskt och till viss del ekonomiskt, men hur är inte klarlagt.

3.1.3 Samverkan

VA-chef är direkt underordnad samhällsbyggnadschef, vilket alla andra områdeschefer inom verksamhet Miljö och teknik också är. I intervjuer beskrivs att det under en längre tid funnits ett aktivt arbete med att säkerställa en fungerande struktur för samverkan inom verksamhetsområde från ledningsgrupp till handläggarnivå. Idag upplevs detta arbete fungera mycket väl.

Följande samverkansgrupper finns på strategisk nivå:

Namn	Syfte	Mål	Intervall & tid	Deltagare
Strategisk verksamhetsledningsgrupp	Ledning, styrning och uppföljning av gemensamma frågor på lång sikt.	Mål- och kvalitetsstyrning Verksamhetsutveckling Lärande och utveckling Erfarenhetsutbyte Årshjul Årsanalys	4-6 ggr/år heldagar	Samhällsbyggnadschef (ordf.) Ledningsgrupp (Adjungering vid behov) AP bokar och kallar – L:Miljö och teknik\Ledningsgruppen Miljö och Teknik
Ledningsgrupp samhällsbyggnad	Ledning, styrning och uppföljning av samhällsbyggnadsprocessen på (minst) 12 månader sikt	Lägesbild Beslut om överlämningar Beslut om ansvar & resurs Fördjupning Lärande/utvärdering	2 ggr/månad, 3 h	Samhällsbyggnadschef (ordf.) Strategisk planeringschef Gata parkchef Projektchef VA-chef Bygg- och miljöchef (V.B.) Administrativ chef (V.B.) Controller (V.B.) AP bokar och kallar – L:Miljö och teknik\Ledningsgruppen Miljö och Teknik
Strategiskt forum samhällsbyggnad	Verksamhetsinnehåll, produkter Fördjupning inom samhällsbyggnadsområdet	Långsiktig och proaktiv samhällsplanering och utvecklingsfrågor	4 ggr/år, 4h	Samhällsbyggnadschef (ordf.) Strategisk planeringschef Gata parkchef Projektchef VA-chef Bygg- och miljöchef Administrativ chef Controller (V.B.) AP bokar och kallar – L:Miljö och teknik\Ledningsgruppen Miljö och Teknik

På operativ nivå finns följande samverkansforum:

Namn	Syfte	Mål	Intervall & tid	Deltagare
Exploaterings-grupper	Avtalsuppföljning mellan kommun och exploatör. Teknisk uppföljning avtal	Att projekten blir som planerat och beställt av kommunen.	6-12 ggr/år/exploateringsområde, 1-3 h	Strategisk planeringschef (ordf.) Projektchef Stadsarkitekt Exploateringsingenjör Projektledare Respektive exploatör Bygglidare (V.B.) Ekonomi (V.B.) Strategisk planeringschef bokar och kallar – L:\ för respektive projekt
Projektforum	Information om pågående och planerade projekt till berörda inom verksamhetsområdet	Lägesbild, pågående, planerat Fördjupning Dialog Överlämningar	8 ggr/år, 1,5-2 h	Projektchef (ordf) Projektgruppen Gata park (JA, AB) Strategisk planering (FP, MB, VR, KG) VA (IE) Bygg och miljö (V.B) Ekonomi AR bokar och kallar – L:\Miljö och teknik\Styrning forum
Planeringsforum	Information om pågående och planerade vhf inom Strategisk planering till berörda inom verksamhetsområdet	Lägesbild, pågående, planerat Fördjupning Dialog	1 ggr/månad, 2-3 h	Strategisk planeringschef (ordf) Projektgruppen (ML, JJ) Gata park (AB, JS) Strategisk planering (planark, LD, KG, MB, VR, JA) VA (VA-ing) Bygg och miljö (MJ, HB) FP bokar och kallar – L:\Miljö och teknik\Styrning forum

I de olika forumen finns tjänstepersoner som huvudsakligen rapporterar till andra nämnder (i huvudsak bygg- och miljönämnden), kommunstyrelsen främst genom ekonomifunktioner. På så sätt finns naturliga kontaktytor för frågor som hanteras över gränserna för olika nämnder i kommunen genom samverkan på tjänstemannanivå.

I intervjuer beskrivs att det genom forumen finns en god helhetssyn på frågor som rör VA men också relaterade verksamhetsområden som påverkar VA-avdelningens arbete och planering. Därigenom kan frågor som rör strategisk planering (kommunstyrelsen), bygglov och miljötillsyn (bygg- och miljönämnden) och övriga samhällsbyggnadsfunktioner under samhällsbyggnad (t.ex VA och gata/park) under teknisk nämnd samordnas och bedrivs utifrån en helhetssyn i kommunen som utgår från översiktsplanen och bryts ned i respektive verksamhetsområde.

3.1.4 Bedömning

Vi bedömer att styrning, ledning och ansvar beträffande underhåll av ledningsnät och andra anläggningar i allt väsentligt sker på ett effektivt och ändamålsenligt sätt. Det finns en struktur för arbetet med en tydlig arbetsfördelning inom avdelningen med en genomgripande uppföljning genom budgetprocess och uppföljning av verksamheten. Vi kan dock konstatera att verksamheten visar underskott mot budget över tid och att nämnden även framgent nogsamt bör följa utvecklingen.

Vi bedömer att det finns statistik och att verksamheten följer nyckeltal. Vi bedömer att det är särskilt positivt att nämnden med systematik följer upp verksamhetsmått utöver ekonomiskt utfall. Vi kan konstatera att det finns ett aktivt arbete i förvaltningen att följa upp och rapportera de verksamhetsmått som nämnden bedömer är relevanta men även andra nyckeltal över tid.

Vi bedömer att det finns en ändamålsenlig samverkan och samordning som stödjer framförhållning och planering inom VA-området mellan kommunens berörda nämnder. Vi baserar vår bedömning på det arbete som sker mellan nyckelpersoner på tjänstemannasidan som innebär att det finns en samsyn både på strategisk och operativ nivå mellan verksamheterna för berörda nämnder och kommunstyrelsen.

3.2 Rutiner och planering

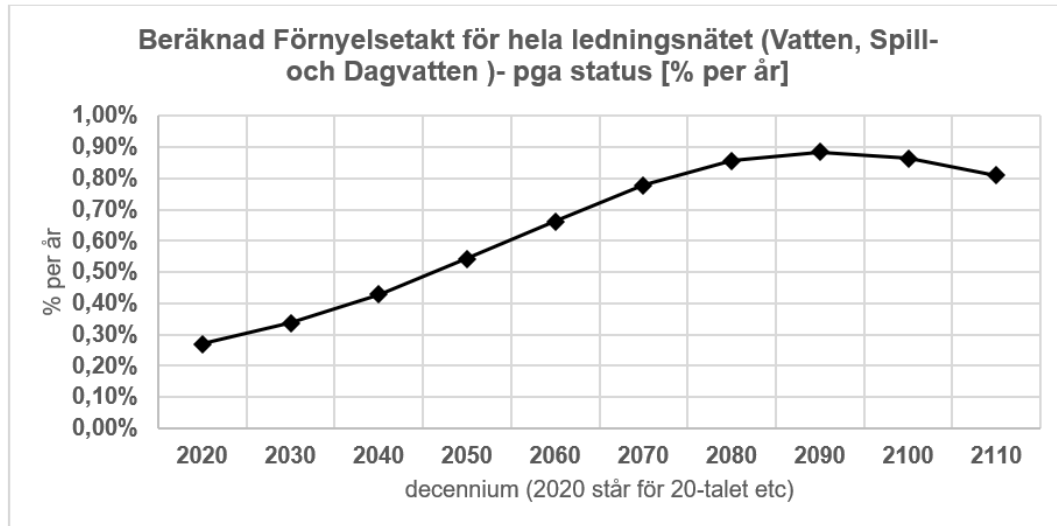
3.2.1 Förnyelse och underhåll

De ekonomiskt tunga posterna i underhållet läggs som investeringar och regleras och dokumenteras därmed i investeringsbudgeten. Investeringar utgör det mer omfattande planerade underhållet för både ledningsnät och anläggningar.

För de delar av fasta anläggningar som inte ligger under investeringsbudget utan genomförs inom ramen för driften finns underhållsplaner för olika delar av underhållet, bland annat bakvattenstopp, bräddavlopp, luftare och spolning. Av det underlag vi tagit del av kan vi se att det finns dokumenterat vilket underhåll som ska genomföras för respektive kategori, vem som genomför underhållet och om det finns något behov av åtgärder utifrån anmärkning. Detta underhåll består dels av planerat underhåll, dels avhjälpande/akut underhåll.

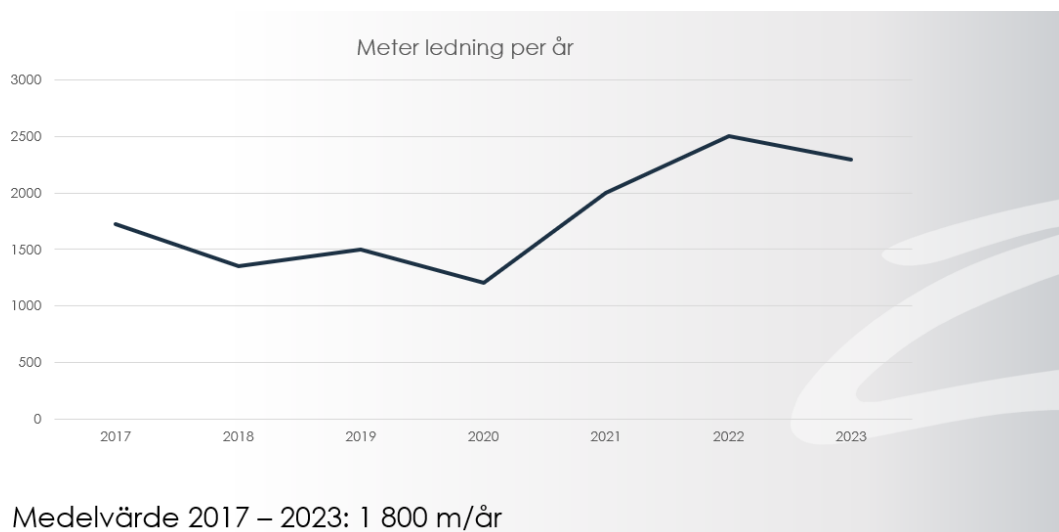
För utrustning på fasta anläggningar (reningsverk samt pump- och tryckstegringsstationer) följer VA-avdelningen leverantören av den tekniska utrustningens anvisningar för underhåll. Utifrån detta planerar enhetschef underhållet enligt ovan underhållsplaner. Enhetschefen som arbetar med anläggningarna beskriver och visar i intervju hur samtliga moment som ska genomföras inom en viss tidsperiod finns dokumenterade i ett system som skickar påminnelser när åtgärden behöver genomföras. Alla planerade och genomförda åtgärder dokumenteras i systemet.

Avseende förnyelse av ledningsnätet har vi tagit del av ett arbetsdokument som beskriver förnyelseplaneringen för VA-ledningsnätet i kommunen. Planeringen grundas i grunddata kring ledningsnäten, det vill säga ledningarnas ålder och material. Därtill framgår av förnyelseplaneringen att VA-avdelningen år 2010 anlätade konsulter för att ta fram en TV-inspektionsplan (filma ledningar) för Svedala kommun med fokus på tätorterna Svedala, Bara och Klågerup. Denna plan har följts till stor del genom åren, dock framgår att aktualiteten på planen bör ses över. De senaste fyra åren har 8 km, motsvarande tre procent av ledningsnätet filmats. Utifrån detta beräknas förnyelsetakten behövas ökas successivt på ett betydande sätt från dagens nivåer över tid. Ambitionen i intervju beskrivs vara att jobba proaktivt med att öka förnyelsetakten för att plana ut nedan kurva (och därmed kostnader):

Figur 4.6 - Förnysetakt för totala ledningsnätet (dricks-, spill- och dagvatten) i procent per år för det befintligt ledningsnät.

Mot bakgrund av det identifierade behovet av ökad förnysetakt kan vi se en ökning av förnysetakten sedan år 2020 enligt nedan:

2024-04-02

Det finns inga fastställda principer för hur prioriteringar görs mellan olika delar av ledningsnätet men av förnyelseplaneringen framgår ett generellt förhållningssätt enligt följande:

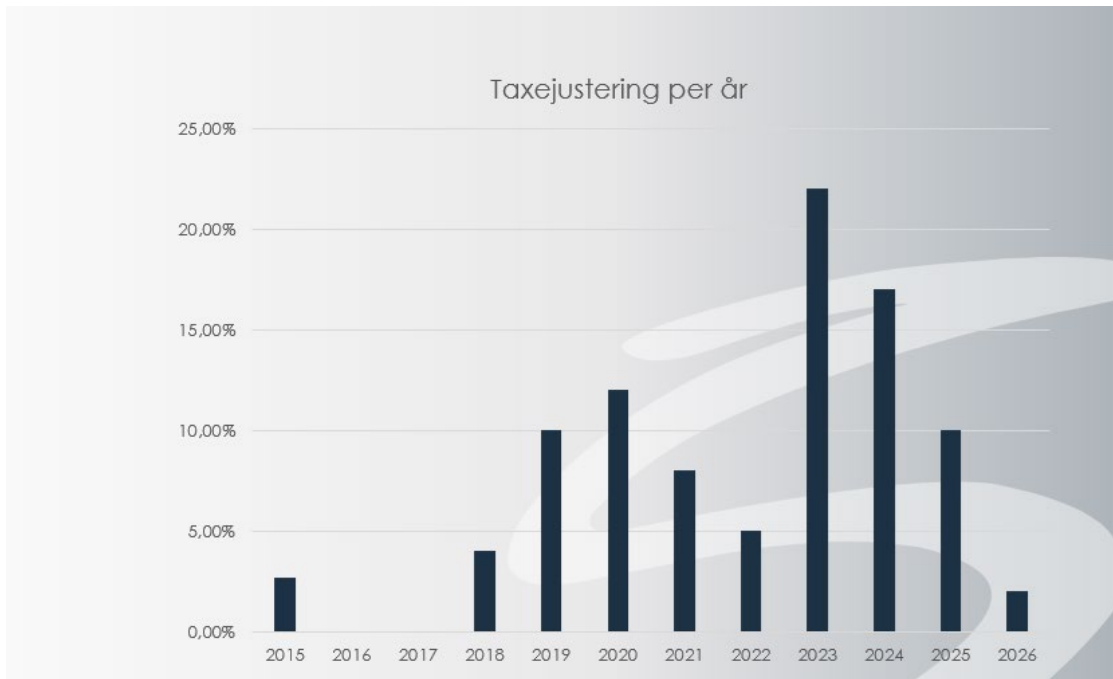
- Prioritet 1: Projekt som måste göras (politiska beslut, myndighetsbeslut)
- Prioritet 2: Projekt i områden som hamnar på rött i riskbedömningen
- Prioritet 3: Projekt i områden som hamnar på gult i riskbedömningen och som är kostnadseffektiva. Kostnadsnyttoanalysen bör göras med ett samhällsekonomiskt perspektiv och inte enbart titta på kostnader för VA.

Det framkommer av intervju att det idag inte finns en färdig modell för riskbedömning som ligger till grund för det planerade underhållet. I dagsläget görs prioriteringar utifrån ledningens ålder, material och den filmning av ledningar som sker. Utökade satsningar görs idag för att kunna filma ledningarna i större omfattning årligen, och till detta finns en ambition att definiera andra parametrar som ska ingå i riskbedömningen och prioriteringen.

Av förnyelseplaneringen framgår utöver detta att åtgärder behöver genomföras för att få ett mer strukturerat arbete med underlag för beslut om omfattningen av förnyelse, hur prioritering ska ske och vilka resurser som kommer att krävas för att möta förbättringsåtgärderna. Utifrån den dokumentation vi tagit del av är detta arbete inte slutfört för att säkerställa en långsiktig analys och planering av underhållsbehovet och förnyelsetakten.

3.2.2 Taxa

Vi har inom ramen för granskningen tagit del av en bild som illustrerar hur taxejusteringen har varit per år sedan 2015.

Taxan beräknas enligt den treåriga planeringen för budget år 1 och plan för år 2 och 3. Målet är att verksamhetens resultat ska vara balanserat över en treårsperiod. I dagsläget finns dock även en skuld från tidigare år som kräver en taxehöjning för kollektivet för att lätta skulden. Förslag budgetbereds och beslut för taxan fattas ytterst av kommunfullmäktige. I intervju beskrivs att det finns en stor förståelse för taxeutvecklingen från politiken mot bakgrund av behovet av investeringar för att möta de utmaningar en ökad förnyelsetakt innebär, ökade anslutningsavgifter för att finansiera byggnation i bostadsområden så väl som det ekonomiska underskott som verksamheten har historiskt. Vi har tagit del av underlag som styrker att det finns beräkningar av hur den beräknade ökade abonnentmängden (och därmed brukningstaxorna) kommer påverka VA-taxans utveckling över treårsperioden. I förnyelseplaneringen som vi har tagit del av, som idag är ett arbetsdokument, framgår att det saknas en beräkning av hur taxan behöver öka över en längre tidshorisont än treårsperioden.

3.2.3 Bedömning

Vi bedömer att det delvis finns aktuella underhållsplaner för ledningsnät. Vi baserar vår bedömning på att det för ledningsnätet finns en underhållsplanering på kortare sikt, men vi bedömer att det idag saknas tillräckliga underlag, prioriteringsgrunder och en helhetssyn i underhållsplaneringen på längre sikt.

Vi bedömer att det finns aktuella underhållsplaner för anläggningar. Vi kan konstatera att arbetet sker med systematik utifrån materialleverantörernas krav på planerat underhåll.

Svedala kommun

Click or tap here to enter text.

2024-04-02

Vi bedömer att förnyelsetakten delvis synkroniserar med den beräknade livslängden på ledningsnätet. Vi baserar vår bedömning på att det utifrån befintliga beräkningar finns ett behov av en betydande ökning i förnyelsetakt över tid, vi kan dock se att detta behov finns identifierat och att en ökning av förnyelsetakten också har skett de senaste åren. Vidare baserar vi vår bedömning på att det råder en osäkerhet kring den beräknade livslängden på ledningsnätet och därmed förnyelsetakten som i huvudsak baseras på grunddata och inte fördjupade besiktningar.

Vi bedömer att finansiering (taxa) haft en utveckling över tid. De senaste åren har det varit en mer betydande taxeökning än tidigare mot bakgrund av behovet av investeringar och tidigare skuld för kollektivet.

Vi bedömer att det inte finns en långsiktig analys och beräkning av hur taxan behöver förändras över tid. Taxan beräknas enligt den treåriga planeringen för budget år 1 och plan för år 2 och 3, underlag saknas idag för en mer långsiktig beräkning av taxeutvecklingen.

4 Samlad bedömning och rekommendationer

Syftet med granskningen har varit att bedöma om kommunen har en långsiktigt hållbar nivå på underhåll av VA-ledningar och andra anläggningar såsom renings- och vattenverk. I syftet har också ingått att bedöma om finansieringen är tillräcklig i ett långsiktigt perspektiv.

Vår samlade bedömning utifrån granskningens syfte är att kommunen delvis har en långsiktigt hållbar nivå på underhåll av VA-ledningar och andra anläggningar såsom renings- och vattenverk. Vi bedömer att det saknas ett tillräckligt arbete med analys och beräkningar för att bedöma om finansieringen är tillräcklig i ett långsiktigt perspektiv.

Vår bedömning baseras på att vi kan se att nämnden arbetar aktivt med styrning, ledning och nyckeltalsuppföljning av verksamheten. Vi bedömer också att det finns en tydlig struktur och ansvarsfördelning inom VA-avdelningen med relevant samverkan inom kommunen. Vi bedömer dock att underskottet för VA-verksamheten innebär att det finns ett behov av fortsatt nogsam uppföljning och översyn av ekonomin för verksamheten.

Vi bedömer att det finns brister i det systematiska arbetet med underhållsplaneringen av ledningsnätet. VA-verksamheten saknar idag tillräckliga underlag, prioriteringsgrunder och en helhetssyn i underhållsplaneringen. Utifrån grunddata för ledningarna finns ett identifierat behov av en ökad förnyelsetakt, men vi bedömer att det är av vikt att avdelningen i takt med en ökad förnyelsetakt har en tillräcklig kunskap och vedertagna metoder för att prioritera mellan olika typer av underhåll både ur ett behovs- och kostnadsperspektiv. Mot bakgrund av det underskott som verksamheten har så bedömer vi att en ökad förnyelsetakt ställer ytterligare krav på organisationen. Organisationens förmåga att arbeta metodiskt i ett kort- och långsiktigt perspektiv blir av vikt för att kunna säkerställa en rimlig förnyelsetakt, en långsiktig planering av taxan och ett ekonomiskt resultat i balans.

Utifrån resultatet av vår granskning rekommenderar vi tekniska nämnden att:

- Nogsamt följa den ekonomiska utvecklingen för VA-avdelningen.
- Tillse att arbetet med en långsiktig förnyelseplan slutförs.
- Säkerställ att förnyelsen av ledningsnätet sker utifrån beslutade prioriteringsgrunder.
- Tillse att det finns en långsiktig ekonomisk planering för att möta kostnaderna av en ökad förnyelsetakt på ledningsnätet.
- Tillse att det inom ramen för den ekonomiska planeringen finns en långsiktig analys och beräkning av taxeutvecklingen.

Svedala kommun

Click or tap here to enter text.

2024-04-02

Datum som ovan

KPMG AB

Maria Schultz
Verksamhetsrevisor

Simon Homander
Verksamhetsrevisor

Anders Petersson
Certifierad kommunal yrkesrevisor

Detta dokument har upprättats enbart för i dokumentet angiven uppdragsgivare och är baserat på det särskilda uppdrag som är avtalat mellan KPMG AB och uppdragsgivaren. KPMG AB tar inte ansvar för om andra än uppdragsgivaren använder dokumentet och informationen i dokumentet. Informationen i dokumentet kan bara garanteras vara aktuell vid tidpunkten för publicerandet av detta dokument. Huruvida detta dokument ska anses vara allmän handling hos mottagaren regleras i offentlighets- och sekretesslagen samt i tryckfrihetsförordningen.